

μικροκλίμακα

«Οι ίδιοι οι κάτοικοί της αναζητούν κάθε Σαββατοκύριακο την κλασική “φυγή από το Λεκανοπέδιο”, διότι είναι ασφυκτικές και απωθητικές οι συνθήκες της καθημερινής διαβίωσης στη μικροκλίμακα της γειτονιάς τους», *ΤΟ ΒΗΜΑ* (ηλ. έκδ.), 5-9-2010.

«Στη μικροκλίμακα του πάγκου» (τίτλος), *Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ* (ηλ. έκδ.), 1-9-2009.

«Πουλάει, αλλά σε μικροκλίμακα η ποίηση (τίτλος). Γίνεται η ποίηση μπεστ σέλερ; Και για πόσα αντίτυπα μιλάμε σ’ αυτήν την περίπτωση; Αν πρόκειται για τον Σεφέρη, τον Ελύτη ή τη Δημουλά, μπορούμε να μιλήσουμε για αριθμό αντιτύπων που δεν ονειρεύονται ούτε πεζογράφοι. Επτά χιλιάδες αντίτυπα είναι το τιράζ κάθε έκδοσης των συγκεκριμένων τριών ποιητών, λένε από τον “Ίκαρο”. Οι υπόλοιπες συλλογές τυπώνονται σε 1.000 αντίτυπα», *Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ* (ηλ. έκδ.), 24-3-2006.

[Διαδικτυακές εμφανίσεις: μικροκλίμακα 843, μικροκλίμακες 270 / και με ενωτικό]

(μονοπρόσωπος, -η, -ο)³⁴

«Και για να θέσουμε τον δάκτυλον επί τον τύπον των ήλων, ο μεν κ. υπουργός, θιασώτης ως φαίνεται του από δεκαετιών πρωθυπουργο-

34. Μτγν. σύνθετο (βλ. LSJ, Lampe, Sophocles, Λεξικό Κριαρά στο λήμμα «μονοπροσώπως»), εν χρήσει στις μέρες μας. Δεν καταγράφεται, ωστόσο, στα ΜΕΛ, ΛΝΕΓ και ΛΚΝ (βλ. όμως *Αντίστροφο Λεξικό της Νέας Ελληνικής* της Αναστασιάδη - Συμεωνίδη), σε αντίθεση με παλαιότερα Λεξικά της Νέας Ελληνικής που το περιλαμβάνουν στο λημματολόγιό τους: ιδιαίτερα για τα μέσα του 19^{ου} - μέσα 20^{ου} αι. η λέξη εμφανίζεται σε ερμηνευτικά Λεξικά (όπως Δημητράκου, Γρωΐας, Σταματάκου), δίγλωσσα Λεξικά (όπως Βυζαντίου, Περίδη, Κοντόπουλου, Ηπίτου) και εννοιολογικά Λεξικά (όπως Βλαστού, Βοσταντζόγλου). Στις διαδικτυακές εμφανίσεις του Google επιβιώνει απευθείας η βασική σημασία των ελληνιστικών χρόνων ‘ο έχων ένα μόνο πρόσωπο, μία μόνο όψη’, η οποία εξειδικεύεται περαιτέρω σε χρήσεις (βλ. τα πολλαπλά παραδείγματα που παραθέτουμε προς ανάδειξη των διαφορετικών σημασιών) προβάλλοντας την αριθμητική αξία του α’ συνθετικού (μόνο ένα πρόσωπο ή κατηγορία προσώπων, προκειμένου για θεομούς, αξιώματα, εταιρικούς συνασπισμούς κ.λπ. / μονοπρόσωπη υπόσταση του Θείου / μία μόνο πρόσοψη σε οικία / κέντημα μίας όψεως φιλοτεχνημένο σε φορεσιά / μονοπρόσωπη εκφορά του λόγου δηλ. μονόλογος / μονοπρόσωπος γραμματικός τύπος). Η παλαιότερη μεταφορική σημασία ‘ευθύς / ειλικρινής χαρακτήρας’ (πρβλ. «διπρόσωπος») δεν απαντάται στην έρευνά μας (πέρα από άπαξ εμφανίσεις στον ημερήσιο τύπο των αρχών του 20^{ου} αιώνα, βλ. ΨΒΕΠΤ 1903 Εφημ. Σκριπ), ενώ η λέξη ενίοτε συνοδεύει πολιτικά συμφραζόμενα, που φανερώνουν εν μέρει αρνητική στάση του ομιλητή απέναντι στο ένα πρόσωπο που εκπροσωπεί τους θεομούς.